

~~Est.~~ 23. Feb. 8.^a Hurn. 16.

24.23.22 8.12.22

ANTONII CORDVBÆ

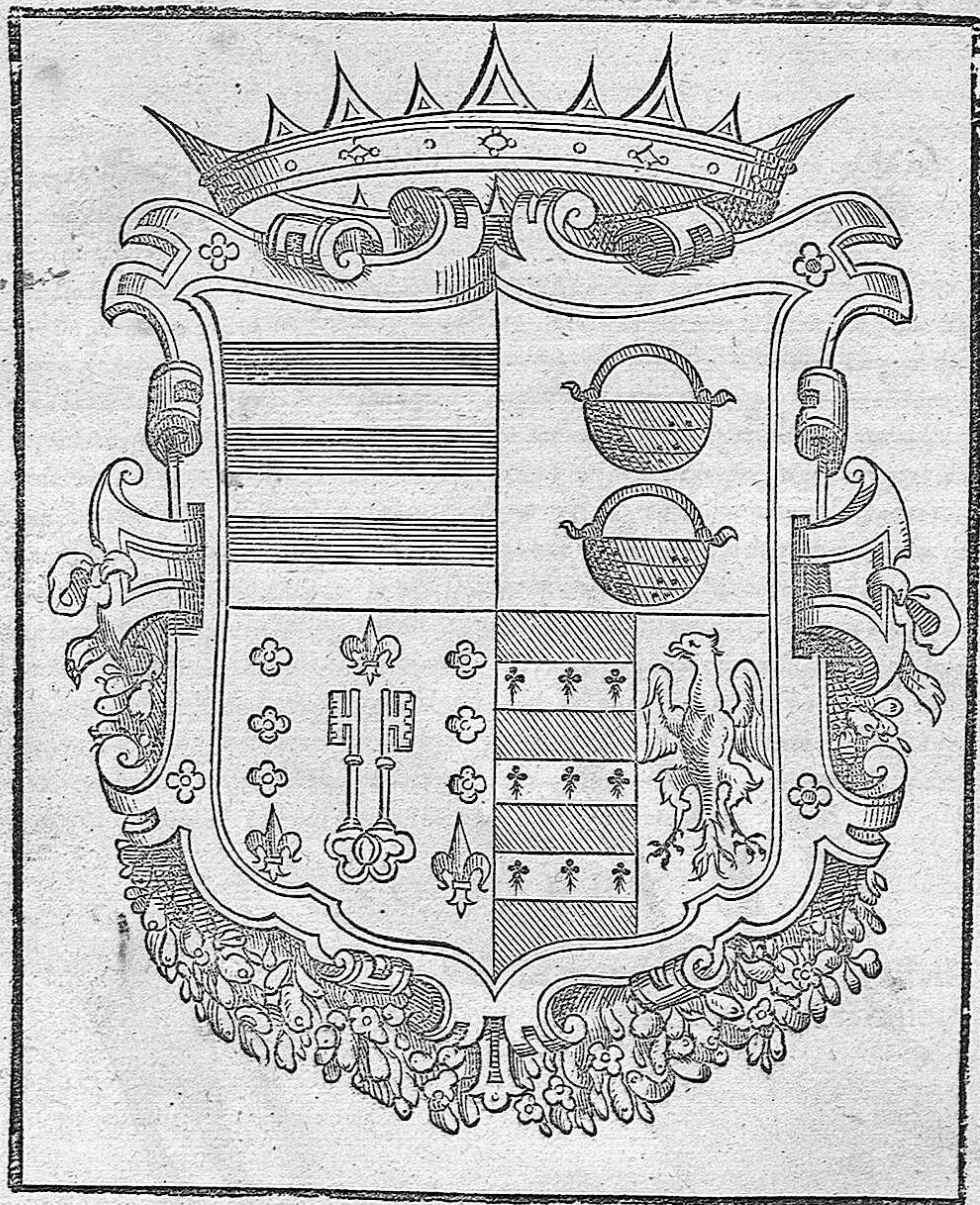
DE LARA IN HISPALENSI CON

VENTV IVDICIS IN. L. SI QVIS A

liberis. ff. de liberis agnoscendis

commentarij.

Accessit index rerum omnium locupletissimus.

CVM PRIVILEGIO.

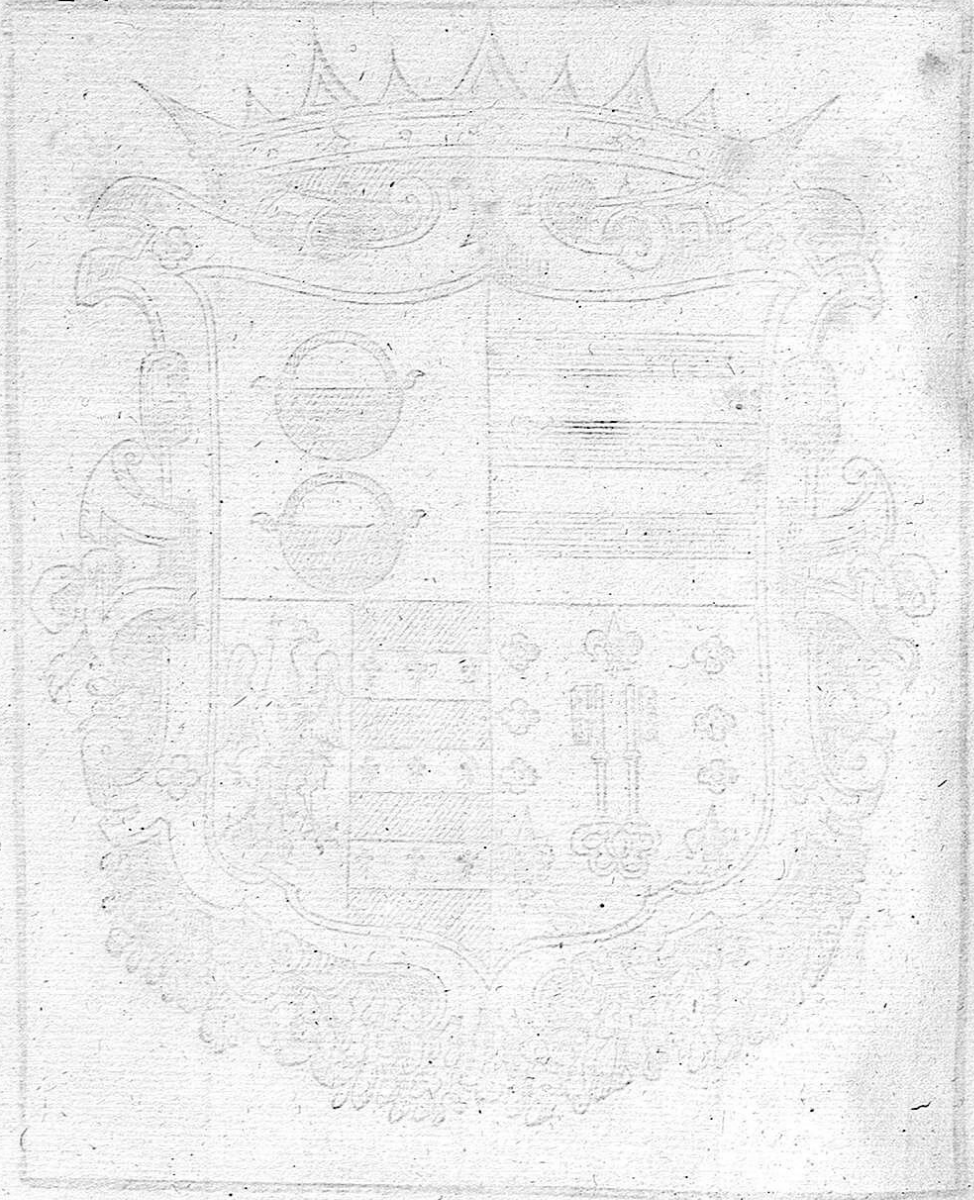
HISPALI

Excudebat Alfonsus Escriuano.

Anno. 1575.

ANTONII CORDVB
DE LARA IN HISPALENSI CON
VENTU IUDICIS M. SIOVIS A
libris T. de libris auctoribus
compositis

Nec silentium a calumnia futum.

UAM PRIVILEGIO
MISPALENSI
Excelsioris Aulicæ
Anno 1577

EL REY.

LIBRO DEL TASSA

PO R quanto por parte de vos el Licenciado Antonio de Lara, nos fue hecha relacion que vos aviades compuesto un libro intitulado. Repeticiones, sobre la ley, siguió, à liberis, y sus parraphos, digestis, de liberis, agnoscendis, en el qual aviades passado mucho trabajo y era muy vil y provechoso, suplicandonos vos mandassemos dar licencia para le poder hazer imprimir y vender vos ò la persona que nombraredes, y no otra alguna, por tiempo de diez años, ò como la nuestra merced fuese. Lo qual visto por los del nuestro consejo, y como en el dicho libro se hizo la diligencia que la prematia uora nuenamente fechadispone, fue acordado que deuamos mandar dar esta nuestra cedula, por la qual damos licencia y facultad, à vos el dicho Licenciado Antonio de Lara, ò a quien nuestro poder ouiere para que por tiempo de diez años primeros siguientes, que se quenten desde el dia de la fecha desta nuestra cedula en adelante, y no otra persona alguna, pueda imprimir y vender el dicho libro en estos nuestros Reynos so pena, que la persona, ò personas, que sin tener vuestro poder, lo imprimieren ò vendieren, ò hizieren imprimir ò vender, ò traxeren de fuera parte impresso, pierdan toda la impressiõ y los moldes y aparejos con que lo hizieren, y mas incurra en pena de cinquenta mil maravedis por cada vez que lo contrario hizieren. La qual dicha pena sea la tercia parte, para la persona que lo acusare, y la otra tercia parte para el Iuez que lo sentenciare, y la otra tercia parte para nuestra camara y fisco. Con tanto que todas las vezes que durante el dicho tiempo, lo hizieredes imprimir despues de impresso lo traygays à tassar al nuestro consejo, y corregirlo con el original que en el fue visto, que van rubricadas todas las hojas, y firmado al fin del de Gonçalo Pumarejo nuestro Secretario de camara, de los que residen en el nuestro consejo, para que se vea si la dicha impressiõ esta conforme à el original, y se os de licencia para que le podays vender, tassando en el nuestro consejo el precio à que se ouiere de vender cada volumen. So pena de caer è incurrir en las penas contenidas en la dicha prematia y leyes de nuestros Reynos, y mandamos à los del nuestro consejo, è a otras qualesquier Insticias destos nuestros Reynos y señorios, guarden y cumplan y executen, y hagan guardar cumplir y executar, esta nuestra cedula, y lo en ella contenido. Dada en Madrid, à xxxv. dias del mes de Septiembre, de mil y quinientos y setenta y quatro años.

YO EL REY.

Por mandado de su Magestad.
Antonio de Erasso.

TASSA DEL LIBRO.

YO Ioan Fernandez de Herrera Scriuano del Consejo de su Magestad Doy fee, que auiendo se visto por los señores del, vn libro intitulado Repeticiones sobre la ley Siquis à liberis, y sus parraphos digestis de liberis agnoscendis: que con licencia de los dichos señores hizo imprimir el Licenciado Antonio de Lara Le tassaron entrezientos y cinquenta y cinco marauedis cada volumen de los del dicho libro de la dicha impresion en papel. Y mandaron que antes é primero que se le venda, haga imprimir en la primera hoja de cada vno de los dichos libros, este testimonio de tassa. Y porque dello conste, di la presente fee. Que es fecha en la villa de Madrid à onze dias del mes de Agosto, de Mill y quinientos y setenta y seys Años.

**Ioan Fernandez
de Herrera.**

Por mandado de su Magestad.
Antonio de Ballea.

ILLVSTRISSIMO

REVERENDISSIMOQ; DOMI-

NO, DIDACO COVARRUVIAS A

Leiva Segobiensi antistiti, & summo

Hispaniarum præfecto præto-

rio Antonius Corduba

de Lara. S. D.

VM POST LONGAM VIGIN-

ti annorum in Salmantina academia assiduam com-
 morationem, antistes illustrissime, laborum requiem
 vigiliarūq; præmium me habiturum sperarem: por-
 tumq; ipsum summis votis expetitū in cōspectu esse,
 iam iamq; tenere mihi viderer: ea sum procella huc
 illuc agitarus, vt naufragus vix mihi tabulā raperē, qua vitā ab inspe-
 rato periculo liberarem. Dum feruet mare ac tumescit, copiamq; na-
 uigandi negat, in patria quasi in diuersorio moratus sum, & quod
 vix vlli hominum contigit, in ipsa patria, quæ dulcis esse solet, non si-
 ne animi anxietate exulaui. Hunc animi laborem vt leuarem, & otij
 incommoda fugerem, ad mea studia me contuli, atq; ex nostris lūcu-
 brationibus quasdam elimare, quæ reipublicæ vtiliores forent, atq;
 edere statui. Dubius autem & incertus diu substiti, qui viderem ex
 multis me eligere debere, quæ optima, quæq; vtiliora forent, quod
 quā sit difficile nemo nō dīiudicabit: ea sane quæ in iure nostro ner-
 uosa sunt, ab ipsisq; interpretibus controuersa, quāuis longo stu-
 dio, assiduāq; cura, non sine sudore ac frigore rimata, elaborataq; à
 nobis sint, quā in iudicijs per raro versantur, consulto reliquit: ea ve-
 rò quæ in scholis passim circumferuntur, ac interpretantur, præter-
 missi, ne quis existimaret alienis laboribus me frui velle, multi enim
 nostra tempestate hoc genus infamia notati sunt. Mihi hæc conside-
 ranti duo se se argumenta obtulere, quibus interpretationem nostrā
 accommodare vtile fore perspexi: alterum in Vlpiani responso de li-
 beris agnoscendis, Alterum verò in tribus posterioribus libris Codi-
 cis Iustiniani, laboriosum opus, sed nostris hominibus necessarium,
 quia respublica, in qua sumus, à Gothis regibus instituta fuit, qui Ro-
 manorum principum exemplum sequuti imperium suum composue-
 runt: est autem perq; difficile edocere quomodo Hispani magistratus
 cæteraq; officia ex Romanis græcisq; magistratibus desuauit: in qui-
 busq; inter se se vel comparentur, vel differant: quæ res quia non tā
 iuris ciuilis cognitionem desiderat, q̃ antiquæ historiæ, non digna
 mihi

mihi visa est, à qua scribendi exordium sumerem. Eam autem ob cau-
sam commentarios in Vlpiani responsum de liberis agnoscendis ede-
re, formisque excudere decreui, quod res alimentaria frequens in foro sit,
multisque scateat quaestionibus, minutissimis sane, ac ieiunis, quae toto
iure civili dispersae sunt: quas in vnum conferre opus foret non ingra-
tum: quod nedum ipse effeci, verum etiam quaestiones ipsas nouis à
iure ductis rationibus fulciui, nouisque argumētis & exornaui, & vbe-
riores reddidi. Hunc laborem meum cum statuissem in publicum ad-
ferre, te vnum ex omnibus elegi, antistes illustrissime, cui inscribere,
atque dicarem: nulli enim iustius potui scripta mea commendare, quam iu-
ris peritorum clarissimo, de quo vniuerso christiano orbe benemeritor:
accipe igitur pater amplissime munusculum hoc voluntate magis da-
tis quam muneris pretio aestimandum, quod quis nulla ex parte mage-
stati tuae respondeat, si tamen, quae tua est humanitas, à te non repule-
ris, me ad maiora molienda inflammabis, quae ipse lubens aggrediar
tuae inclitae auctoritatis praesidio munitus.

Amplissimum tui ordinis gradum &

augeat, & incolumem seruet.

Deus optimus maximus.

Errata.

Folio. 1. linea. 1. *alibris* desideret lege *à libris ali* desideret, colūna. 1. li. 29. sign. le. sing. col. 2. li. 2. *proscen*
tribus. le. *poscētibz*. li. 7. erat, le. errat. fol. 2. col. 2. li. 17. *metrus*, le. *metus*. fol. 3. co. 3. li. 14. *in merito*, le.
immerito, li. 24. *dynns*, le. *dynus*, col. 4. li. 13. *queri*, le. *queri*. li. 21. *edueant*, le. *educant*. fo. 5. co. 2. li. 8. *adoti*
uus. le. *adoptiuus*. fol. 6. co. 2. li. 10. *honore*, le. *honore*, fo. 7. co. 2. li. 13. *susped*, le. *suspect*. co. 4. li. si. *tenere*, le.
teneri. fo. 10. co. 3. li. 17. *de acquirit*, le. *acquiren*. fo. 11. pagi. 1. *in versibus Lucretij*, *versu*. 5. *vicit*, le. *viat*.
versu si *imperim*, le. *imperium*. fo. 113. co. 2. li. 34. *stature*, le. *statuere*. co. 3. li. 33. *disceperur*, le. *disceptetur*.
fo. 14. co. 3. li. 10. *matuam*, le. *mutuam*, fo. 15. co. 3. li. 14. *subminestrare*, le. *subministrare*, li. 31. *disiderari*, le.
desiderari. li. 36. *disten*. le. *distinctione*, fo. 17. co. 1. li. 11. *quingagesimo*, le. *quingentesimo*, co. 4. li. 36. *nota*.
tnralis, le. *naturalis*, fo. 19. co. 4. li. 15. *reum*, le. *rerum*, fo. 20. co. 1. li. 8. *rubica*, le. *rubrica*. co. 2. li. 20. *rescen*.
den, le. *rescinden*, fo. 21. co. 1. li. 34. *contrauersiam*, le. *controuersiam*, co. 2. li. 2. *capare*, le. *capere*, co. 4. *no*.
nat. le. *donat*, fo. 22. co. 1. li. 2. *postliminum*, le. *postliminium*, co. 4. li. 8. *sine*, le. *sine*, fo. 26. co. 1. li. 38. *lib*. le. *cib*.
li. 27. co. 2. li. 2. *minoritarnus*. le. *minonitauum*, co. 3. li. 6. *Gouiez*. le. *Gomez*, co. 4. li. 35. *preuilegium*. le. *pruile*.
gium, fo. 29. co. 1. li. 22. *prætare*, le. *præstare*, co. 2. li. 33. *præscceptionem*, le. *præscriptionem*, fo. 32. co. 1. li. 2. *me*.
ronu, le. *numero*. co. 2. li. 17. *lambet*. *lambert*. li. 23. *hipp. osu*, le. *hippoli*. sing. co. 3. li. 14. *puq*, le. *quisq*. fo. 37.
37. 34. co. 2. li. 28. *alinatio*, le. *alienatio*, fo. 38. co. 3. li. 6. *scio*, le. *scio*. li. 37. *Batr*. le. *Bart*. fo. 40. co. 3. li. 36. *legi*, le. *le*.
ga. fo. 42. co. 1. li. 15. *scelere*, le. *scelera*, co. 3. li. 17. *mat*. le. *naturales*. fo. 45. col. 1. li. 9. *paraicid*, le. *parricidis*. li.
35. *proceato*, le. *procreato*. co. 2. li. 6. *quibns*. le. *quibus*. fo. 46. co. 2. li. 25. *viron*, le. *virum*. co. 3. li. 3. *erod*. *aton*, le.
cred. *anto*. li. 28. *singl*. le. *singulari*, fo. 47. co. 3. li. 25. *dominns*, le. *dominus*, fo. 48. co. 1. li. 22. *extenso*. le. *extensio*.
li. 32. *iuiu*, le. *iunior*. fo. 49. co. 4. li. 11. *præstari*, le. *præstare*. li. 17. *confideramus*, le. *consideramus*. fo. 51. co. 2.
li. 11. *aprimo*, le. *aprimo*. fo. 54. co. 1. li. 6. *roderium*, le. *rodericum*. li. 24. *idem*. *superfluit*, co. 4. li. si. *in*. *abundat*.
fo. 58. co. 1. *in versibus Horatij* *versu*. 4. *tandus*. le. *tardus*. fo. 64. co. 2. li. 36. *alie*. *superfluit*. co. 3. li. 18. *limitr*.
le. *limita*. li. 36. *derecto*, le. *directo*, fo. 65. co. 1. li. 40. *bonorō*. le. *bonorū*, fo. 67. co. 2. li. 22. *alicuit*. le. *alicui*. fo.
71. co. 2. li. 40. *poccedit*, le. *procedit*. fo. 72. co. 3. li. 15. *deum*. le. *eum*. fo. 77. co. 3. li. 16. *ipi*. le. *ipsi*. li. 33. *discipinā*.
le. *disciplinā*. co. 4. li. 35. *delicatoribus*. le. *delicatoribus*, fo. 78. co. 3. li. 38. *robustoribus*, le. *robustioribus*, li.
40. *armentis*. le. *argumentis*. co. 4. li. 25. *sentantiam*, le. *sententiam*. fo. 80. co. 3. li. 9. *permpcione*, le. *perēptio*.
ne. co. 4. li. 27. *intem*, le. *item*. fo. 82. co. 1. li. 26. *hamanae*, le. *humane*. li. 28. *crimino*. le. *crimine*. fo. 83. co. 3. li. 6.
abq, le. *absq*. fo. 84. co. 1. li. 31. *rraraigar*, le. *arraigar*, fo. 85. co. 2. li. 8. *dəpromissit*, le. *deprompsit*. fo. 89. co. 4.
li. 9. *sequis*. le. *siquis*. li. 21. *perpendam*. le. *perpendendam*. fo. 90. co. 3. li. 28. *cupraßis*, le. *cupressis*, li. 29. *lobo*.
ri, le. *labori*. fo. 92. co. 2. li. 35. *iustium*, le. *tristium*. fo. 96. co. 1. li. 34. *fastus*, le. *fastis*. fo. 98. co. 1. li. 6. *numis*.
le. *numero*, fo. 100. co. 4. li. 5. *desfluctis*, le. *de afflictis*. fo. 102. co. 3. li. 32. *dosse*, le. *posse*. fo. 105. co. 1. li. 15. *quē*.
piē, le. *quempiam*. fo. 106. co. 2. li. 30. *numis*, le. *numero*. co. 3. li. 12. *pater*, le. *patet*, li. 13. *orstes*, le. *oreste*, fo.
109. co. 2. li. 38. *duites*, le. *diuites*, co. 4. li. 29. *impedit*, le. *impendit*. fo. 110. co. 4. li. 24. *hnaic*, le. *hinc*. fo. 112. co.
2. li. 1. *sentiam*, le. *sententiā*. fo. 118. co. 2. li. si. *quam*, le. *quem*, co. 4. li. 12. *lega*, le. *legem*. fo. 125. co. 3. li. 23. *ineo*.
le. *meo*. fo. 123. co. 1. li. 32. *repetoris*, le. *repertorio*. fo. 128. co. 4. li. 13. *adaerata*, le. *adarata*. li. 37. *testē*, le. *rectē*.
fo. 160. co. 3. li. 16. *fauet*, le. *fouet*. fo. 161. co. 4. li. 27. *amissine*, le. *amissione*. fo. 162. co. 3. li. 16. *odioa*. le. *odia*.
fo. 163. co. 2. li. 4. *malefcios*, le. *maleficos*, fo. 165. co. 1. li. 7. *porisit*, le. *prosit*. fo. 168. co. 1. li. 17. *posteribus*. le.
posterioribus. folio. 173. co. 2. li. 35. *salobricosus*. le. *salolricosus*. folio. 177. colūna. 2. linea. 11. *querit*. le.
queritur.

queritur, li. 35. oportet, le. oportet, fo. 178. co. 2. li. 21. cholio, le. scholio, fo. 184. co. 1. in versibus Policiani ver
 su, dicta, le. dictasse, co. 3. li. 5. inimicus, le. amicus, co. 4. li. 28. asurdo, le. absurdo, fo. 185. co. 1. li. 31. suus fru
 ctus, le. usus fructus, fo. 188. co. 1. li. 7. numus, le. numero, li. 34. decioni, le. decisione, fo. 191. co. 1. li. 21. datus, le.
 3. dotes, fo. 192. co. 1. li. 9. verbis, le. urbis, fo. 194. co. 1. li. 16. tullis, le. tutellis, co. 2. li. fin. nepotem, le. nepotem,
 fol. 197. co. 2. li. 32. filius, le. filijs, fo. 201. co. 1. li. 28. edocuit, le. edocuit, fo. 206. co. 2. li. 10. filium, le. filius, co.
 4. li. 11. parentem, le. parentum, li. 20. beneficiat, le. benefaciat, fo. 208. co. 1. li. 30. parentum, le. parentum, co.
 4. li. 29. patrem, le. partem, fo. 209. co. 4. li. 18. casu, le. casu, fo. 210. co. 1. li. 14. onore, le. onere, fo. 212. co. 1. li.
 43. vinea, le. vinea, fo. 215. co. 4. li. 7. fructus, le. usus fructus, li. 9. donoluentur, le. denoluetur, fo. 216. co. 3.
 li. 15. serapatur, le. separatur, fo. 219. co. 1. li. 16. Hieronimus, le. Hieronimus, co. 4. li. 39. ind, le. iudicium, fo.
 221. co. 1. li. 35. proucur, le. procuratoribus, fo. 222. co. 1. li. 35. aut, le. aut, fo. 224. co. 1. li. 15. suapte, le. suapte, co.
 2. li. 20. ciue, le. ciues, fo. 225. co. 4. li. 23. copetentes, le. competentes, fo. 229. co. 3. li. 19. rescriptu, le. rescriptis,
 co. 4. li. 7. annotauimus, le. annotauimus, fo. 230. co. 3. li. 13. eamq, le. eamq, co. 4. li. 14. adorio, le. adoptio,
 fo. 231. co. 1. li. 9. discebat, le. disceptabatur, fo. 233. co. 4. li. 13. Bartl, le. Bartolus, fo. 236. co. 4. li. 35. de
 mstrauimus, le. demstrauimus, co. 3. li. 6. adimitur, le. adimitur, fo. 242. co. 3. li. 15. Bat, le. Bartolus, fo. 243.
 co. 1. li. 26. libertur, le. libertus, fo. 246. co. 2. li. 40. sacrotori, le. sacerdoti, fo. 247. co. 1. li. 1. mudus, le. modus,
 li. 36. trdit, le. tradit, co. 4. li. 31. irductum, le. introductum.

FINIS.

R

Raphael Comensis sententia declaratur. §. solent nu. 57.

Rationem quare alimenta in hac. l. peti debent officio iudicis reddit Vlpianus in principio nu. 58. Ratio tradita ab Vlpiano impugnatur nu. 59. Vlpiani interio declaratur nu. 6.

Ratio quare alimenta præstantur officio iudicis in principio nu. 52.

Ratio quare in. l. nepos proculo alimenta relinquuntur largè pro dignitate alimentarii traditur in. §. sed si filius nu. 87.

Ratio quare in spiritualibus filius agere potest aduersus patrem traditur in principio nu. 63.

Ratio quare maritus non condemnatur in solidum est quia vir, & uxor sunt Socij diuina & humane domus. §. sed si filius nu. 77.

Redditum annuum qui comparauit prior, præfertur secundo nõ solum ratione sortis, sed & reddituum qui accesserunt etiam postquam secundus emit. §. parens nu. 12.

Redditus si sufficiant alendo domino & alimentario aletur uterq; , sed si vni tantum sufficiant, dominus aletur prius & quod supererit alimentario dabitur. §. sed si filius nu. 134.

Refellitur Aymonis sententia dicentis patrem non posse filio alimenta denegare propterea quod in opere rustico se nolit exercere. §. sed si filius nu. 127.

Refellitur Castilli inductio ad. l. 61. de Toro: quia obligatio alenda uxoris non abrumptur ob inopiam mariti, quamuis huius obligationis effectus suspendatur dum vir eget, quia iure nature vir tenetur alere uxorem & filiam in. §. si quis ex

his nu. 93. & nu. 99.

Refellitur opinio Decij existimantis non esse discrimen inter dictionem commodè, & dictionem absq; penuria. §. sed si filius nu. 85.

Refellitur sententia Alciati existimantis filium familias patri ex artificio quærere sicut uxor quærere marito. §. sed si filius nu. 137.

Refellitur sententia Socini colligentis ex. l. nepos proculo illud dici quempiam posse, quod honestè, & commodè possit. §. sed si filius nu. 86.

Reges an iure gentium sint creati in principio nu. 54.

Regina leges condere potest si cum consilio virorum prudentum condat in. §. si quis ex his nu. 264.

Regni gubernacula pertinent ad maritum qui Reginam duxit uxorem, non autem ad ipsam mulierem, iure Hispanorum Regina simul cum marito gubernat ut Ioannes Luppus ait in. §. si quis ex his, nume. 267.

Regula declaratur per exemplum in. §. idem iudex nu. 54.

Regum origo antiqua est, & regnum ad iustissimos delatum est, postea posteris traditum ut Cicero auctor est in. §. si quis ex his nu. 267.

Rei debendi si plures in solidum constituantur, & utilitas contractus cedat in cuiusq; commodum, æquis partibus in partes viriles sunt singuli conueniendi, in reliquis partibus alter alterius fideiusor esse intelligitur in. §. si quis ex his, nu. 104. Ratio est quia quando utilitas cedit incommodum vnius tantum, quæsito colore præsumitur esse contractum, & correi dicuntur, qui verè correi non sunt sed reciproci fideiussores in. §. si quis ex his nu. 105.

Relle-

Relatum est in referente cum suis qualita-
ribus. §. parens nu. 41.

Remedium ut spurius filius transmittat in
liberos fundum legatum ob alimenta in
§. idem rescripsit nu. 74.

Renunciare alimentis quæ ex dote debentur
mulier non potest quia sunt appendices
matrimonij in. §. si quis ex his, nume.
139.

Renunciare alimentorum iuri inconsulto
patre non licet aut ius istud vendere,
aut cedere, quia alimenta personæ cohæ-
rent. §. parens nu. 59.

Repudium quare Iustinianus Imperator
permisserit in. §. si quis ex his nu. 68.

Res magni ponderis non debet induci leui-
bus argumentis in damnum alterius in.
§. si quis ex his nu. 151.

Res obligata ob sortem censetur obligata ob
usuras. §. si quis ex his nu. 40.

Restitutio iustitiæ quid conferat declara-
tur & quid restitutio gratiæ. §. sed
utrum nu. 9.

Restitutus principis indulgentia non recupe-
rat fructus. §. sed utrum nu. 11.

Reuerentia si alicui personæ debeatur sicut
patri, intelligitur, ut maior reuerentia
debeatur patri. §. & si impubes nume-
ro. 23.

Rex unde dicatur, & quid operetur pa-
ctum, quod inter Ferdinandum & Ysa-
belam conuentum est, ut Regni guber-
nacula essent apud utrumq; & quomo-
do pactum illud accipi debeat in. §. si quis
ex his nu. 268.

Ripæ opinio refellitur existimatis dotis cau-
sam inferiatis diebus tractari non posse.
§. si vel parens nu. 11.

Rusticus qui ex patrimonio cibum capere
potest diues est. §. sed si filius nu. 45.

Sacerdos qui pauperi non consulit mor-
taliter peccat. §. & si impubes nu. 6.

Sacerdotes ecclesiæ ministerijs seruientes,
& diuina donantes ali debent ab ijs qui
bus sacramenta conferunt. §. & si im-
pubes nu. 39.

Salarium ex patris bonis præstandum est
filio, qui patris bona administrat secun-
dum Fulgosum, sed refellitur hæc opi-
nio, ite refellitur sententiâ Bartoli existi-
mantis quod si mercaturam cum pecu-
nia patris filius exerceat medietatem lu-
cri sibi querit, medietatem verò patri in.
§. sed si filius nu. 138.

Salarium pupillo datur si artifex sit, quod si
minister sit ministeria cum alimentis cõ-
pensantur. §. si mater nu. 76.

Saliceti sententia dicentis quod mater non
cogitur alere filium quamuis causam di-
uortio dederit refellitur in. §. si mater,
nume. 12.

Sancti iudices statuerent si mulieribus tu-
tores darent ex legislatorum intentio-
ne in. §. idem rescripsit nu. 124.

Scholaris qui meretrices ad domum ducit
potest expelli de domo, & soluet inte-
gram pensionem temporis in quod con-
duxit in. §. si quis ex his nu. 154.

Sententia Abbatis refellitur in. c. non est
vobis de sponsalibus dicentis peccati
causam ibi agitari in principio nu. 64.

c. non est vobis, declaratur nouè nu. 65.

Ratio quare in. c. non est vobis cau-
sa vertitur apud iudicem ecclesiasticum
nu. 67.

Sententia Alciati refellitur colligentis ex
l. i. ff. de obsequijs quod nutritor non po-
test in ius vocari sine venia. §. §. si im-
pubes nu. 45.

Sententia Baldi dicentis, id quod alimentorum nomine pater legauit spurio, non cēseri pium, refellitur in. §. idem rescriptum nu. 77.
Sententia Baldi dicentis, patrum teneri dotare sobrinam, refellitur & declaratur in. l. & nihil. ff. de in rem verso in. §. idem rescriptum nu. 111.
Sententia Costæ refellitur dicentis, quod pater, qui non educauit filium, reducit ad instar extranei in. §. & si impubes, nume. 46.
Sententia domini Cobarruias refellitur & declaratur, verba vltima. c. cum haberet in. §. idem rescriptum nu. 54.
Sententia Ioannis Luppi, & aliorum, qui Romani opinioni adhæserunt existimantes, ut mariti & mulieris fauore requiratur licentia, refellitur in. §. si quis ex his nu. 242.
Sententia obrinet si feris indictæ sint causa meesium vel vindemiæ, non si diuinæ rei causa in honorem dei. §. si vel parens nu. 4.
Sententia pro aliquo dicta non pariet effectum, ut dum appellatio tractatur alatur is pro quo dicta est, quia sententia pronunciatione extinguitur ut multis placet aut saltem suspenditur. §. si vel parens nu. 50.
Sententia quæ habet quod legitima liberorum statuto tolli non possit, intelligitur nisi iusta causa subsit propter quam tollatur a principe in. §. idem rescriptum nu. 151.
Sententia quæ profertur super alimentis, est diffinitiva si causa alimentorum principaliter tractetur, secus si incidenter in. §. si quis ex his nu. 84.
Sententia qua iubetur quis alii ut filius non facit præiudicium in causa filiationis ordinariæ exercenda, dum lites est, si filius sit qui alimenta petit alii debet. §. si vel

parens nu. 34. Sed hæc superior sententia est intelligenda, si prius iudex summariim cognouerit filium esse. §. si vel parens nu. 55.
Sententia quomodo sit ferenda quando quis declaratur, quod operi sufficere potest: & quod hæc sententia non obligat perpetuo in. §. sed si filius nu. 133.
Sententia si inferat corporales operas aut penam pecuniariam, damnatus à carcere fugere non potest, secus si sententia penam sanguinis inferat. §. sed utrum, nume. 28.
Sepulturam qui elegit & iurat se non variare aliam eligendo, aliam eligere non potest contra præstitum iuramentum, nec in electa sepeliri debet. §. parens, nu. 96. Petri Peralte sententia refellitur dum interpretatur. c. 1. de sepulchris libro. 6. §. parens nu. 97. & nu. 98.
Sequioris vite quis esse dicatur in. §. idem rescriptum nu. 84.
Seruo alieno hærede instituto testator dominum rogauit ut hereditatem restitueret, dominus seruum alienauit, venditor hereditatem restituet, quod si venditor soluendo non sit restituet emptor apud quem est ipsa hereditas in. §. si quis ex his nu. 84.
Seruitutes sunt qualitates aduersus Alciaium. §. sed si filius nu. 63.
Seruum libero patre procreatum tenetur alere domum non autem pater serui, si dominus non aluerit pater vendi seruum iubebit. §. solent nu. 16.
Seruus capax est legati alimentorum, quod petet officio iudicis implorato non in re actionis in. §. utrum nu. 12. & quæ sit huius sententia ratio in. §. utrum nu. 13.
Seruus pæna quando efficiatur, quis distinctione proposita declaratur in. §. sed utrum nu. 27.

Seruus sine domini autoritate transigere non potest de alimentis etiam si pratoris adsit autoritas aduersus Accursium.

§. parens nu. 58.

Si ille qui alitur sit futurus rei dominus distrahatur proprietas ut alatur, quamuis res non possit alienari, secus si non sit futurus dominus rei. §. sed si filius nu. 21. & nu. 22.

Si frater qui bona communia habet cum sorore, pro ea dotem dederit, de bonis communibus dare intelligitur, & partem suam donare in. §. idem rescriptis num. 102. Quod in superiori specie frater non intelligatur partem suam donare multi affirmant atq; ita fuit iudicatum in dicto. §. nu. 103. Sed in hac superiori sententia & specie distinguitur an pretio. si res sit quae data est, & non censetur donata, an modici valoris & intelligitur donata, quamuis sint qui contra dicant in. §. idem rescriptis nu. 105. & in hac specie arbitrio iudicis relinquendum est an res in dotem data censeatur donata, idem de alimentis statuitur, cum ad praesumendam donationem fauorabilius sit causa alimentorum quam aliarum expensarum in dicto. §. idem rescriptis nu. 106.

Simpliciter & de plano quando in aliqua causa ius dicitur, non potest dici fastis diebus Deo sacratis. §. si vel parens nu. 5. Sed contraria sententia, ut causa alimentorum fastis diebus Deo sacratis agitari possit crebrior est, & iure nostro approbata. §. si vel parens nu. 6.

Sobrinus non cogitur alere patruum in. §. idem rescriptis nu. 126. & nu. 140.

Sobrinus, qui in antiquum maioratum succedit non cogitur alere patruum, nisi maioratus sit dignitas, ut ducatus, marchia, sed existimationi locus relinquitur

§. si mater nu. 53.

Sobrinus qui in auitum primogenium successit non cogitur alere patruos, aut amitas, quos ipsius pater alebat in. §. idem rescriptis nu. 127.

Sororem spuriam frater dotare tenetur, & potest ex hac causa ius primogenij, & matoratus recens conditi alienare, & qui semel dotauit iterum dotare non cogitur in. §. idem rescriptis nu. 97.

Sorori proximior est frater, quam patruus, sed utrinus non dotat sororem, ergo nec patruus sobrinam & ita iudicatum est in. §. idem rescriptis nu. 110.

Spiritualibus in causis potest ius civile penam addere penam iure canonico constitutam. §. si mater nu. 19.

Spuria filiae diuiti dotem dare pater non tenetur in. §. idem rescriptis nu. 28.

Spuriam filiam opificem pater dotare non tenetur in. §. idem rescriptis nu. 29.

Spurij filij sunt qui dicant iure canonico non probari, ut sint à patre alendi, sed hac sententia nu. 12. refellitur, & nouè explicatur textus in. c. cum haberet de eo qui duxit in matrimonium nu. 13.

Spurij nati ex incestis nefarijsq; nuptijs alendi sunt iure canonico aduersus Baldum & alios in. §. idem rescriptis n. 11.

Spurio si pater legat ad alimentum, & alio filio pro dignitate, rei legata fructus super sint, auferentur fructus ab spurio, cuius commodo fructus, qui supersunt non cedunt, idem statuendum de dote quae filiae spuriae datur in. §. si quis ex his nu. 288.

Spurium filium mater alere tenetur sicut pater in. §. idem rescriptis nu. 35.

Spurium filium pater alere tenetur iure canonico & quae sit huius rei ratio in. §. idem rescriptis nu. 9. & nu. 10.

Spurius alendus est prodignitate in. §. idem rescriptis

rescripsit nu. 52.
 Spurius, cui fundus datur ad alimenta caue-
 re debet se fundum illis restitutum ad
 quos post eius mortem peruenturus es-
 set in. §. idem rescripsit nu. 72.
 Spurius filius non est secundum naturam ni-
 si qui ex matrimonio procreatus non est.
 §. utrum nu. 81.
 Spurius infamis est iure canonico in. §. idem
 rescripsit nu. 49.
 Spurius iure Regio ad heredes transmittit,
 quod ei pater legauit ad alimenta in. §.
 idem rescripsit nu. 75. quod permissum est
 etiā si intestatus moriatur filius, nisi fun-
 dus esset filio assignatus ad alimēta pa-
 tre inuito in. §. idem rescripsit nu. 76.
 Spurius est qui natus est extra causā concu-
 binatus, iure canonico natus ex soluto
 & soluta non est naturalis sed spurius
 in principio nu. 84.
 Spurius si legatum alimentorum sibi reli-
 ctum petat, ali debet dum lispendet si su-
 per hac re lis vertatur. §. si vel parens,
 nume. 63.
 Statuto si caueatur, quod instrumenta pu-
 blica non probent, nisi inueniantur in bre-
 uibus scripta seu registris, probabunt ta-
 men in causa dotis dotium fauore in. §.
 si quis ex his nu. 257.
 Statutum si aliquid de nouo introducat cū
 certis modificationibus, quidquid ibi ex-
 primitur videtur datum pro forma, a-
 deo quod dicitur substantialis, nec per
 equipollens adimpleri potest. §. item re-
 scriptum nu. 46.
 Stimulum patris est æstimum filij in principio
 nume. 77.
 Stipulatio quantitatis incertæ valet alimē-
 torum fauore. §. utrum nu. 27.
 Studia necessaria si sint pater sumptus præ-
 stare debet, ut sunt studia grammaticæ,
 secus si non sint necessaria, ut studia iu-

ris, ut ait Bart. §. non tantum num. 34.
 Sed refellitur sententia superior & di-
 stinctio Bartoli, quia si alimentarij digni-
 tas postulet, instituta iuris sumptus sunt
 præstandi. §. non tantum nu. 33.
 Studij impensa si legetur quid hoc legato cō-
 tineatur traditur remissiue in. §. non
 tantum nu. 37.
 Substitutio pupillaris expressa quamuis re-
 pellat matrē a bonis filij, si egestate præ-
 matur mater, ali debet ab eo qui pupilla-
 riter substitutus est in. §. item rescrip-
 tum nu. 10.
 Sumptus si sint necessarij, ut aliquid fiat, si
 reperiatur factum præsumitur factum
 ab eo qui facere tenebatur in. §. item re-
 scriptum nu. 68. & in superiori specie
 qui dixerit factum non esse ab eo qui fa-
 cere tenebatur debet probare in. §. item
 rescriptum nu. 69.
 Superiores aduersas sentētiās conciliat Ioā-
 nes Imola an vxor, quæ dotem petit di-
 ues sit, an pauper, si diues marito lauta
 alimenta relinquentur, secus si ea pau-
 per sit. §. sed si filius nu. 75. refellitur cō-
 ciliatio Ioannis Imolæ. §. sed si filius nu.
 76. ratio, quare maritus non condemna-
 tur in solidū, est quia vir & vxor sunt
 socij diuine, & humane domus nu. 77.

T

Taciti, & expressi idem est iudicium,
 quando id quod tacite in est exprimi-
 tur eo modo quom in est. §. non tantum,
 nume. 12.
 Testamentum se non reuocaturum iurans
 admittit sibi liberam testamenti factionē
 & videtur versari contra bonos mores
 ut pote contra liberum arbitrium quod
 est natura homini insitum, sed iuramen-
 tum contra ius naturale non valet quia
 est te

- est temerarium ergo nec in proposito va-
lebit, ita Peralta. §. parens nu. 101. Sed
hæc ratio refellitur. §. parens nu. 102.
- Testamentum si quis se nunquam reuocatu-
rum iurauerit potest reuocare. §. parēs
nu. 95. & redditur ratio nu. 98.
- Testator præcipiens heredibus, ut solitum
honorem uxori suæ præstent, magnifi-
cèq; tractent, vult quod uxori præste-
tur honor, vestimenta autem erunt præ-
standa, quæ viduali congruant honesta-
ti in. §. si quis ex his nu. 165. lectū quoq;
dari creditur voluisse, quod nō erit bom-
bicinum, sed triste ac lugubre in isto. §.
nu. 160.
- Testator qui alimenta relinquit, si declaret
ex quibus bonis sint præstanda, bona sunt
pro alimentis obligata & cum illo onere
transcunt ad quem liber possessorem in.
§. utrum nu. 33.
- Testator si alicui relinquat alimenta, & fu-
tura eius uxori, non solum primæ cense-
tur relicta, sed omnibus, quas duxerit.
§. utrum nu. 35.
- Testator si declaret quō in loco uxor, cui ali-
menta relinquit, debet morari cum fi-
lijs, debet in eo loco morari ut alimenta
percipiat in. §. si quis ex his nu. 193.
- Testator si ex aliquo fundo præcipiat, ut
præstentur alimenta, fundus ille est ad
alimenta obligatus in. §. si quis ex his,
nume. 39.
- Testator si iubeat ut in domo sua propria te-
statoris alatur legatarius, ibi est alēdus,
quod si bona heredes diuidant, diuer-
sasq; incolant domos, ab eo, qui in domo
testatoris moratur aletur legatarius a-
lijs in alimēta conferentibus in. §. si quis
ex his nu. 206.
- Testator si præcipiat, ut legata ex aliqua
parte minuantur, non minuetur alimen-
torum legatam in. §. utrum nu. 26.

- Testator si tutricem uxorem relinquat, &
ea habitet cum filijs, habitationis causa
pensionem mater non præstabit, quia fi-
lios debet instituere, sed hoc iure com-
muni obtinebit, quo erat gratuitum offi-
cium tutoris, secus iure Regio in. §. si
quis ex his nu. 208.
- Testator si uxori alimenta legasset, si cum
filio moraretur, morari cum filio debet,
ut alimenta debeantur, ut multi dicunt:
sed Bartolus Mutianam interponendam
ait, quia in superiori legati specie inest
conditio negativa, si a filijs uxor non di-
uertat in. §. si quis ex his nu. 171.
- Testator uxorem relinquit dominam mas-
sariæ, & usufructuariam, quid sit massa-
ria declaratur supra, scriptis verbis usū
fructum uxori relinqui si filios testator
non habeat, quod si habeat alimenta tan-
tum multi dixerunt in. §. si quis ex his nu.
168. & nu. 169.
- Testator uxori si habitationem leget cum
filijs, censetur legare, & alimenta ex ra-
cita ipsius voluntate secundum Barto.
& alios: sed refellitur hæc sententia in.
§. si quis ex his nu. 209.
- Theologia professores docentes alii debent
& præceptores iure Regio in. §. & si
impubes nu. 28.
- Tituli continuandi non sunt, sed subordinan-
di. §. solent nu. 88. continuatio quid sit. §.
solent nu. 58.
- Titulus titulo coniungitur in libro sexto de-
cretalium, §. solent nu. 56.
- Titulos continuandos esse multi dicunt. §.
solent nu. 51.
- Transactio de alimentis est quid principa-
le, super quo iuramentum interponitur,
ergo iuramentum est quid accessorium,
accessorium verò naturam sequitur rei,
cui accedit, unde si transactio, quæ prin-
cipalis est, non valet, nec valebit iura-

mentum quod est accessorium. §. parens
nume. 84.

Transactio facta de futuris alimentis incon-
sulto pratore quod non valeat, quamvis
iurata sit traditur, & ponitur diffini-
tio iuramenti. §. parens nu. 116.

Transactio generaliter dicendum est ut su-
per futuris alimentis à quocunq; facta
licet sit iurata non valeat. §. parens nu. 82.

Transactio inconsulto pratore super futu-
ris alimentis valet si iurata sit, quia iu-
ramento contractus firmatur, sed quod
non firmetur iuramento transactio à pa-
tre facta super alimentis futuris Borto-
lus & alij affirmant. §. parens nu. 80.

Transactio super futuris alimentis facta in-
consulto pratore non valet, ratio est ne
homines de pauperentur quia Reipubli-
cæ interest homines habere locupletes.

§. parens nu. 52. Sunt tamen causæ quæ
faciunt ut de alimentis facta transactio
valeat. §. parens nu. 53.

Transactum esse inter aliquos si constat iam
sunt anni decem, an ex hoc temporis spa-
tio presumitur interfuisse causa transi-
gendi, quia sollemnitas, quæ in aliquo actu
requiritur ut valeat presumitur ex lon-
gi temporis cursu, nisi sollemnitas talis
sit, cui contrahentes renunciare non pos-
sunt, ut in transactione alimentorum. §.
parens nu. 54.

Transigere alimentarij plures inter se non
possunt inconsulto pratore. §. parēs. n. 55.

Transigere de alimentis præteritis licet in-
consulto pratore, non autem de præsen-
tibus aut futuris. §. parens num. 74. ratio
superioris sententiæ est, quia ex alimen-
tis futuris vita hominis pender licet ho-
mo dives sit, quia labi potest facultati-
bus, multæ enim sunt humanæ sortes.

§. parens nu. 75.

Transigere non licet inconsulto pratore su-

per legato annuo relicto in dotem, deci-
sio legis primæ. C. de fideicommissis obtinet
in dote. §. parens nu. 57.

Transigere, si alimenta minima sint, poterit
alimentarius super eis inconsulto prato-
re. §. parens nu. 79.

Tributa si ex regionis consuetudine fisco præ-
stentur ex rebus, quas quis possidet, si ali-
cui legentur alimenta præstare debet
tributa ob eas res ex quibus debet habe-
re alimenta. §. utrum nu. 74.

Triënalis præstatio alimentorum quæ in mi-
nus solenni testamento relicta sunt, effi-
cit ut debeantur alimenta perpetuo in-
futurum. §. utrum nu. 38.

Triënalis præstatio annui legati pro dote re-
licti in minus solenni testamento efficit
ut obligatio præstandi oriatur in futurum
§. utrum nu. 39.

Triginta annorum spatium requiritur, ut
heres præscribere possit rem legatam,
in. §. utrum nu. 42.

Tutor an teneatur pupillum domi suæ alere
sub pena priuationis decimæ dubitatur,
qua priuabitur si pupillo denegauerit ali-
menta. §. si mater nu. 85.

Tutori non datur salarium iure communi
pro tutela, nisi salarium ex causa iudex
constituisse, & in Hispania decima fru-
ctuum datur tutori, hac de causa com-
pensabit ministeria pupilli cum alimen-
tis. §. si mater nu. 75.

Tutoris facto si impediatur legatarius cum
herede habitare, consequetur alimen-
tum legatum si tutorem moneat ne fa-
ciat quominus cum herede habitare pos-
sit in. §. si quis ex his nu. 158.

Tutori si legatum sit ut pupillum domi educa-
ret legatum perdet si domi non aluerit.
§. si mater un. 87.

Tutor seu curator qui repetit alimenta præ-
stita pupillis aut adolescentibus cum ali-
mentis

mentis compensare debet ministeria pupilli aut adolescentis. §. si mater nu. 70.
 Tutor si domi suæ iubeat legatarium exhiberi de domo hæredis loqui intelligitur non de domo testatoris, quia favore hæredis hoc dixit testator ut cum minori impensa dentur alimenta non autem favore ipsius rudis domus in. §. si quis ex his nu. 205.

Tutor si pupillo alimenta præstet, quamvis non præstet in domo sua non priuabitur decima. §. si mater nu. 86.

V

Vassallus in re feudali non potest usus fructum aut seruitutem constituere in. §. idem rescriptis nu. 132. Sed superior sententia vera est si domini præiudiciū consideremus, quia in præiudiciū proprium potest feudatarius usus fructum aut seruitutem constituere in. §. idem rescriptis nu. 133.

Vassallus tenetur alere dominum à quo fundum habet, si ampla prædia in feudum data sint secus si angusta. §. solent nu. 32.
 Velleianum senatus consultum cessat si mulier nubenti dotem promittit, unde mulier defendunt, quod sine mariti licentia mulier possit ei quæ nubet dotem promittere, quod declaratur in. §. si quis ex his nume. 258.

Vendita re magni valoris qui redditibus pecunie alii potest non est alendus ab eo qui iure sanguinis alere tenetur. §. sed si filius nu. 25.

Venditor rei corporalis si transferre velit dominium per actum cessionis nihil aget. §. parens nu. 67. usque ad numerum. 70.

Venientes ab intestato repellere possunt fratrem ingratum à successione fratris intestati. §. idem iudex nu. 45. Sed contrariam sententiam ut frater ingratus re-

pellere non possit à fratris intestati successione Bartolus & alij defendunt, quæ sententia & crebrior & verior est. §. idem iudex nu. 46. Sed superior sententia, ut probata ingratitudine repellatur frater à successione fratris intestati iure Regio probata est in. §. idem iudex nu. 47.
 Verba hæc recta via quid significant in. §. utrum nu. 52.

Verba quæ ad iudicem diriguntur si causæ decisionem respiciant oritur officium iudicis. §. non tantum nu. 54.

Verba quamvis dirigantur ad iudicem non oritur officium iudicis si materia de qua agitur non permittat. §. non tantum. n. 52.

Verba si dirigantur ad iudicem oritur officium iudicis. §. non tantum nu. 49.

Verba si dirigantur ad iudicem iudicis instituendi causa, non oritur officium iudicis. §. non tantum nu. 53.

Verba si dirigantur ad iudicem ut si equitate motus aliquid velit facere ad priuam utilitatem possit, non oritur officium iudicis. §. non tantum nu. 55.

Verba si ex quationem respiciant quamvis dirigantur ad iudicem, non oritur officium iudicis. §. non tantum nu. 51.

Verbis his lego alimenta uxori si Salmani cum filiis moretur inducitur duplex conditio, & quod multum inter sit in aliquo loco filios educari, in. §. si quis ex his nu. 195.

Verbū potest si iungatur dictioni negativæ inducit præcisam necessitatē, ratio est, quia ex his inducitur forma cuius transgressio actum reddit inutile in. §. si quis ex his nu. 247.

Verecundia pro hominis æstimatione accipitur. §. non tantum nu. 9.

Verecundia sumitur pro hominis æstimatione. §. si impubes nu. 54.

Vestes an mulier debeathæredibus restituere dubi-

re dubitatur, & resolutio est quod si præciosæ vestes sint in honorem mariti videtur concessæ, quas non restituet mulier, dum vidua permanserit, si vestes non sint præciosæ, quamuis ali nubat non restituet in. §. si quis ex his nu. 127.

Vestes continentur alimentorum verbo, quæ vestes præstandæ sunt, pro ætate & dignitate eius, cui debentur. §. non tantum nume. 15.

Vestes lugubres nigras si testator uxori reliquerit debentur vestes nigre præciosæ, si verò sorori reliquerit extraneæ vè mulieri nuptæ, quamuis nigras relinquat, debentur vestes ferruginei coloris in. §. si quis ex his nu. 129.

Vestes lugubres viduæ dare tenentur mariti hæredes qui alere uxorem debent in. §. si quis ex his nu. 125.

Vestes lugubres viduæ præstandæ nõ sunt, si mulieri non sit dos restituenda, sed illi qui dedit in. §. si quis ex his nu. 130.

Vestes præciosæ continentur alimentorum verbo si conueniant dignitati eius cui præstantur. §. non tantum nu. 16.

Vestes quotidianæ quæ dicantur tradidit remissiuè in. §. si quis ex his nu. 128.

Vestes sunt alimentario præstandæ, quando vestibus indigere caperit, cum varient doctores, quo tempore vestes præstandæ sunt, iudicis arbitrio hoc relinquitur. §. non tantum nu. 22.

Vestis quæ præstanda est qualis esse debeat ex regionis consuetudine iudex æstimabit. §. non tantum nu. 18.

Vestis si legata sit vno quoq; anno, & vestis præcium hæres dederit, si vestem alimentarius non comparauerit, aut ea non utatur præcium condicit qui dedit. §. non tantum nu. 23.

Vestis vno quoq; anno præstanda est alimentario qui atritam vestem restituet. §.

non tantum nu. 19.

Viam per suum fundum si quis legauerit, & legatarius antequam sciat legatam sibi seruitutem fundum vendat, ad emptorem via pertinet, nec legatarius poterit viam legatam repudiare in dñum emptoris. §. item rescriptum nu. 27.

Vicarij perpetui qui loco alterius sacramenta tractant & parrochianis donant, alendi sunt ab eo in cuius locum substituti sunt, sed si perpetuus vicarius non sit sed ad tempus, pro tempore alatur, quod si vicarius non alatur poterit diuina subtrahere populo ex superioris licentia. §. & si impubes nu. 31.

Vicarius ecclesiæ non debet artificiales operas patrono qui alitur causa ministerij quod diuinis rebus impendit in. §. si quis ex his nu. 164.

Vicarius ecclesiæ si ingratus sit priuabitur congrua portione. §. idem iudex nu. 57.

Vidua, cui dos non restituitur, intra annum, potest alimenta petere & sunt illi præstanda ab heredibus mariti siue sit pauper siue diues in. §. si quis ex his nu. 121.

huius sententiæ ratio redditur in isto. §. nu. 117. & 117.

Vidua mariti hæredes debet interpellare ut alimenta præstent, quæ si non præstiterint & ob hoc mulier æs alienum contrahat poterit petere ab heredibus mariti in. §. si quis ex his nu. 137.

Vidua mariti potitur priuilegijs quod est generale in. §. si quis ex his nume. 143.

Siue priuilegia personam respiciant siue patrimonium aduersus Lucam de penã in isto. §. num. 144. Pinelli sententia refellitur dicentis quod quauis vidua quæ palam impudica est non potitur mariti priuilegijs ea tamen quæ secretò est impudica potitur in. §. si quis ex his, nume. 145.

Vidua

Vidua non est alenda intra annum doti restituendæ præstitutæ, sed sat est si dotis partem hæredes restituant mulieri ex qua ipsa ali possit in. §. si quis ex his nu. 122.

Vidua potitur privilegijs mariti in honorem dignitatis quam mulier nubendo viro nobili assequuta est in. §. si quis ex his. n. 154.

Vidua, quæ ab hæredibus mariti non petijt alimenta propter dotem retentam, ius petendi ea ad hæredes transmittit in. §. si quis ex his nu. 140.

Vidua quæ ali debet ab hæredibus mariti si se alat an possit repetere distinguit Barolus quem alij sequuntur in. §. si quis ex his nu. 156.

Vidua, quæ intra annum doti restituendæ præstitutum alitur ab hæredibus mariti an teneatur ipsius mariti hæredibus operas præstare in. §. si quis ex his nu. 157.

Et traditur late à nu. isto. 157. vsq; ad numerum. 174. Et nu. 167.

Vidua si se aluerit, eo tempore quo dos retinetur ab hæredibus mariti, potest ab eis exigere, quod in alimoniam erogauit, ut Baldus ait, sed eius opinio refellitur in. §. si quis ex his. n. 135. Et defenditur. n. 136.

Vir bonus dicitur is qui integræ existimationis probatq; fidei sit in. §. idem rescripsit nu. 57.

Vir & *uxor* ex eo, quod simul habitant, & familie negocia gerant expensis communibus, societatem coire videntur, hac de causa iure Regio constitutum est ut quæstus et lucri cõiuges Socij sint in. §. si quis ex his nu. 283.

Vir & *uxor* iure communi Socij non sunt, sed matrimonium habet in se ius Societatis: coniuges enim omnis vitæ, diuini, & humani iuris Societatem coeunt, cuius effectus est ut prospera & aduersa fortuna vxoris maritus, & mariti vxor sit particeps in. §. si quis ex his nu. 284.

Vir & *uxor* sunt vna caro & ideo non debent ad imparia iudicari: sunt enim Socij humane rei & diuinæ domus, & hæc societas quodam modo facit vxorem dominam rei mariti in. §. si quis ex his nume. 281.

Virum bonum pro iudice leges accipiunt in §. idem rescripsit nu. 56.

Vitricus nō potest repetere à priuignis, quod paterno affectu in eorum alimoniam erogauit, vitricus indubio præsumitur animo donandi & paterno affectu erogasse ut aliqui dicunt. §. si mater nu. 62.

Vitricus nunquam præsumitur paterno affectu præstitisse alimenta priuignis iure communi, sed iure Regio præsumitur nisi contrarium probetur. §. si mater, nume. 67.

Vitricus qui repetendi animo donauit alimentum priuignis debet alimenta cum ministris priuignorum cõpensare. §. si mater, nume. 69.

Vocabulum proprium dicitur quod natum est ad rem illam significandam quam demonstrat. §. Et si impubes nu. 61.

Voluntas coacta voluntas dicitur improprie quia non est simplex voluntas sed qualificata, in quibus requiritur voluntas simplex voluntas requiritur non autem qualificata. §. Et si impubes nu. 64.

Vsu fructuarius cedere non potest ius vsus fructus, quod si cesserit nō quæretur emptori vsus fructus sed ad proprietatis dominum deuoluetur, vèdere autè potest cõmoditatè vsus fructus. §. parès nu. 60.

Vsu fructuarius tenetur alimenta legata præstare non autem dominus proprietatis. §. sed si filius nu. 38.

Vsum fructum si fructuarius alicui cedat, intelligitur fructuum perceptionem cedere ut cessio valeat & vsus fructus ad dominum proprietatis non deuoluatur

tur quando extraneo ceditur ius vsus
 fructus. §. parens nu. 61. & vsq; ad nu
 me. 67.
 Vsum qui habet abuti re non potest, cum cui
 datus est vsus nec lucrum percipiet, sed
 id tantum quod vsui necessarium est in
 §. si quis ex his nu. 281.
 Vsuraria maxima omnium erat ceterisima, &
 quæ esset hæc usura tradidit in. §. sed
 si filius nu. 118.
 Vsurarius bonus cedere potest. §. solent nu-
 me. 43.
 Vsurarius si pauperibus alimenta relinquat
 alimentorum legatum ante omnia detra-
 hetur in. §. utrum nu. 29.
 Vsurarum remissio quamvis non nascatur
 ex lapsu decennii, tamen si maritus vxor
 rem domi alat decennio, fateaturq; do-
 tem recepit, præsumitur vera dotis re-
 ceptio in. §. si quis ex his nu. 62.
 Vsuras non tradidit dotis post decennium
 maritus petere non potest: quia temporis
 lapsus parit usurarum remissionem se-
 cundum Baldum, sed eius opinio commu-
 niter reprobatur in. §. si quis ex his nu-
 me. 61.
 Vsuras non tradidit dotis potest maritus pe-
 tere, dummodo post biennium ex quo vxor
 rem domi aluit petat, non ante hoc tem-
 pus, quia per lapsum biennii contrahitur
 mora irregularis in. §. si quis ex his nu-
 me. 60.
 Vusufructus alicui si relinquatur, in multis
 casibus censeatur ei relicta plena alimen-
 ta in. §. utrum nu. 30.
 Vusufructus & proprietas patri quærentur
 in profectui. §. & si impubes nu. 3.
 Vsus promiscuus rerum omnium concessus
 est ex coniunctione hac animorum ma-
 riti & vxoris in. §. si quis ex his nu. 285
 Utilitas alicuius rei in dubio debitori pro-
 ficere debet non creditori in re dotali

maritus creditor est, vxor debitor: et
 ergo indubio fructus qui supererint vxor-
 is commodò cedent in. §. si quis ex his,
 nume. 280.
 Utilitas contractus si ad unum tantum de-
 feratur, correat qui verè fideiussor est
 ob signatis expensis potest petere ut con-
 sponoris vires excutiantur, quod iu-
 dex facere debet in. §. si quis ex his,
 nu. 106. Contrariam sententiam defendit
 Baldus existimans, quod ille ad quem uti-
 litas contractus non pervenit petere non
 possit ob signatis expensis ut correat vires
 excutiantur in. §. si quis ex his nu. 197.
 Baldi sententia refellitur, & declara-
 tur. l. cum apparebit. ff. locati in. §. si
 quis ex his nu. 208.
 Vulgò concepti iure canonico per subsequens
 matrimonium efficiebantur legitimi in
 principio nu. 83.
 Vxor assimilatur homini libero bona fide
 possessore, ut ait Innocentius, sed eius sen-
 tentiam refellit Baldus in. §. si quis ex
 his nu. 225.
 Vxorem filij alere & si indotata sit tene-
 tur pater. §. non tantum. nu. 43.
 Vxorem filij pater alere tenetur. §. non tan-
 tum nu. 42.
 Vxorem indotatam quæ patrem habet,
 aut fratres, maritus alere tenetur, libe-
 ratq; alendi onere patrem & fratres,
 fit hoc naturali iure ut maritus vxorẽ
 alat quæ est in eius obsequio in. §. si quis
 ex his nu. 32.
 Vxorem, quæ in mariti est obsequio tenetur
 vir medicina iuvare si ægra sit, quamvis
 sine dote nupserit in. §. si quis ex his, nu
 me. 26.
 Vxorẽ, quæ in osculis, aut lasciviis actibus
 est deprehensa vir alere non tenetur, quia
 hanc ob causam mulier dotem perdit in
 §. si quis ex his nu. 77.

Vxorem

Vxor quam sine dote maritus duxit alere tenetur in. §. si quis ex his nume. 21.

Quæ sententia obtinet si mulier sit in obsequio mariti, quia cum maritus obsequijs utatur, quod in alimenta impendit cum ministerijs uxoris compensatur in dicto. §. si quis ex his nu. 22.

Vxor ali non debet ex bonis quæ maritus in iusto titulo quæsit in. §. si quis ex his, nume. 82.

Vxor ex artificialibus operis sibi non marito querit, quæ sententia receptissima est in. §. si quis ex his nu. 226.

Vxor ex operis marito querit ut traditum est supra in. §. si quis ex his nu. 231. Cum multis sequentibus & modo traditur in isto. §. nu. 272.

Vxori de adulterio accusata maritus de dote alimenta præstabit. §. si vel parens, nume. 64.

Vxor inops quod quartam debeathabere de bonis mariti præmortui, quamvis ipsa patrem habeat diuitem multis argumentis probatur in principio nu. 78. Sed superior sententia quod quartam non habeat de qua supra nu. 76. defenditur in principio nu. 79.

Vxor, in specie authentica præterea si *vxor* superstes patrem habeat à quo alatur, non consequetur quartam de bonis mariti in principio nu. 76.

Vxori, quæ agit remedio. l. si constante tenetur maritus alimenta præstare. §. si vel parens nu. 68.

Vxor marito coquinariam facere aut molle re non cogitur, nec mulier subiecta est viro, nisi ad hoc ut castè viuatur, cuius rei causa est viri ancilla in. §. si quis ex his nu. 290.

Vxor non debet operas artificiales marito, & hæc sententia iure Regio approbatur in. §. si quis ex his nu. 234.

Vxor non est de his personis, quæ nobis adquirunt nec est iure cautum per liberam personam nobis adquiri in. §. si quis ex his nu. 223.

Vxor, quæ viro absente extra viri domum habitat non potest alimenta petere à procuratore mariti in. §. si quis ex his. n. 37.

Vxor quod ex operis artificialibus adquisierit, marito querit ut Accursius ait quem multi sequuntur in. §. si quis ex his nu. 221. & 222.

Vxor si ingrediatur monasterium, seq; & sua dedicit Deo, maritus aletur à monasterio, sicut pater alitur à monasterio, cui filius se & sua dicauit in. §. si quis ex his nu. 16.

Vxor, si maritus verberibus eam cefferit potest à domo mariti aufugere, & alibi moranti præstabit alimenta maritus, quia viri culpa extra domum viri *vxor* habitat in. §. si quis ex his nu. 210.

Vxor sine mariti licentia contrahere non potest propter reuerentiam quam marito mulier debet, & declaratur quomodo accipiatur dictio licentia quæ requiritur principaliter favore mariti in. §. si quis ex his nu. 243.

Vxor si nulla dote constituta nubat, cogitur dotē dare de paraphernis, aliter maritus non cogitur alere ut ait Baldus in. §. si quis ex his nu. 65. Contrariam sententiam defendit Ripa in isto. §. nu. 66. Sed refellitur opinio Ripæ & agitur quod olim repudium permissum non esset sine causa in isto. §. nu. 67.

LAVS DEO.